

آسیب‌شناسی علوم انسانی و راهکارهای غلبه بر آن

جلال رحیمیان^۱

چکیده

ارزیابی فراگیر علوم انسانی از ضرورت بازنگری اساسی و همه جانبه در این قلمرو از علم حکایت می‌کند. جایگاه فعلی حوزه علوم انسانی در ابعاد تحقیقاتی، علمی و کاربردی از مکان شایسته آن پائین‌تر است. به نظر می‌رسد که این حیطه علمی دست کم در دو دهه اخیر به دلائل گوناگون نتوانسته همگام با دیگر رشته‌های علمی راه پیشرفت و نوآوری را بپیماید و از این رو مسئولیت متخصصان حوزه در پاسخگویی به مشکلات موجود در این قلمرو مضاعف گشته است.

این مقاله ابتدا در پی بیان علل مواجه شدن علوم انسانی با معضلات فوق، و سپس به دنبال ارائه سیاست‌ها و راهکارهای غلبه بر آن است. به عنوان بخشی از مهم‌ترین مسائل علوم انسانی می‌توان به کیفیت نامطلوب تحقیقات علوم انسانی در سطح ملی و بین‌المللی، کاربردی نبودن بسیاری از تحقیقات، رشد کمی بی‌رویه دانشجو، اشتغال بیش از حد صاحبنظران علوم انسانی به تدریس به جای

۱. دانشیار زبان‌شناسی دانشگاه شیراز

۱۴۲ آسیب‌شناسی علوم انسانی در ایران

تحقیق اشاره داشت. برخی از سیاست‌ها و راهکارهای پیشنهادی عبارت‌انداز نظام‌مند کردن تحقیقات، ایجاد هماهنگی میان مراکز تحقیقاتی و اجرائی به منظور محقق ساختن پژوهش‌های کاربردی و گره‌گشا، استفاده بهینه از توان پژوهش متخصصان علوم انسانی، توسعه تخصصی و عالمانه مراکز پژوهشی و بسیاری دیگر از سیاست‌ها و راهبردها که طی مقاله به طور مبسوط مورد بحث قرار خواهند گرفت.

واژگان کلیدی: علوم انسانی، آسیب‌شناسی، کاربردی شدن، سیاستها و راهکارها